

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 67/15
U Luxembourg 11. lipnja 2015.

Presuda u spojenim predmetima C-226/13, C-245/13, C-247/13 i C-578/13
Stefan Fahrenbrock i dr./Grčka država

Tužbe koje su pojedinci u Njemačkoj podnijeli protiv Grčke države nakon prisilne zamjene svojih državnih obveznica mogu se u toj državi dostavljati u skladu s Uredbom EU-a o dostavi

Naime, nije očito da takve tužbe ne pripadaju u građanske ili trgovačke stvari

Svrha Uredbe Unije¹ je poboljšavanje i ubrzavanje slanja sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima. S tim u vezi, Uredba osobito propisuje korištenje standardnih obrazaca kao i izravno i što je moguće brže slanje između lokalnih tijela koja u tu svrhu određuju države članice. Međutim, Uredbom je izričito propisano da se ona posebno neće protezati na odgovornost države za djelovanje ili propuste u izvršavanju državnih ovlasti.

Landgericht Wiesbaden (područni sud u Wiesbadenu, Njemačka) i Landgericht Kiel (područni sud u Kielu, Njemačka) žele saznati jesu li, u smislu Uredbe, sudske tužbe za odštetu, za ispunjenje ugovornih obveze i naknadu štete koje su privatni imatelji obveznica podnijeli protiv države izdavatelja obuhvaćene pojmom „građanske ili trgovačke stvari“, tako da je ta Uredba primjenjiva.

Nositelji grčkih državnih obveznica sa stalnom adresom u Njemačkoj tim su sudovima podnijeli tužbe protiv Grčke države. Ti se nositelji smatraju oštećenima slijedom činjenice da ih je Grčka, prema njihovim tvrdnjama, u mjesecu ožujku 2012. prisilila da svoje vrijednosne papire zamijene novim državnim obveznicama sa znatno smanjenom nominalnom vrijednošću. Kako bi riješila tešku financijsku krizu, Grčka je u veljači 2012. donijela zakon² kojim se predviđa podnošenje ponude restrukturiranja imateljima određenih grčkih državnih obveznica. Taj je zakon također predviđao uvođenje klauzule o restrukturiranju³ u predmetne ugovore o izdavanju, tako da se početni uvjeti izdavanja vrijednosnih papira mogu izmijeniti odlukama koje se donose kvalificiranom većinom dužnog kapitala (pa se takve odluke stoga mogu nametnuti manjini). Nijedan od predmetnih pojedinaca u ovom slučaju nije prihvatio ponudu zamjene koju je dala Grčka država na osnovi tog zakona. U okviru postupka dostave tužbi Grčkoj državi (tuženica), postavlja se pitanje jesu li se te tužbe odnosile na građanske ili trgovačke stvari u smislu Uredbe (pa se, s obzirom na to, dostava može izvršiti na osnovi Uredbe) ili im je predmet djelovanje ili propust države u izvršavanju državnih ovlasti (u potonjem slučaju, Uredba se ne bi primjenjivala).

Današnjom presudom, Sud odgovara da sudske tužbe poput onih o kojima je ovdje riječ, koje su protiv države izdavatelja podnijeli privatni imatelji obveznica, ulaze u područje primjene Uredbe s obzirom na to da nije razvidno da one očito ne pripadaju u građanske ili trgovačke stvari.

Naročito kad je riječ o tužbama koje su podnesene Landgerichtu Wiesbaden i Landgerichtu Kiel, Sud utvrđuje da se ne može zaključiti da ti predmeti očito ne pripadaju u građanske ili trgovačke stvari u smislu Uredbe. Stoga se uredba primjenjuje na te predmete.

¹ Uredba (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o dostavi, u državama članicama, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima, i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1348/2000 (SL L 324, str. 79.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 7., str. 171.).

² Zakon br. 4050/2012 od 23. veljače 2012. naslovljen „Pravila koja se odnose na izmjenu vrijednosnih papira koje je izdala ili za koje jamči Grčka Država uz suglasnost imatelja obveznica“ (FEK A' 36/23.2.2012).

³ Koja je poznata i pod nazivom „CAC“ („collective action clause“)

Sud prije svega ističe da se sud koji, poput dvaju njemačkih sudova, dvoji o primjenjivosti uredbe, mora ograničiti na to da prvo ispita elemente kojima raspolaže, a koji su nužno parcijalni, kako bi utvrdio pripada li tužba koja mu je podnesena u građanske ili trgovačke stvari ili u područje koje nije obuhvaćeno tom uredbom. Kako bi se utvrdilo primjenjuje li se uredba, dovoljno je da sud pred kojim je pokrenut postupak zaključi da nije očito da tužba koja mu je podnesena ne pripada u građanske ili trgovačke stvari. Rezultat tog ispitivanja naravno ne može prejudicirati kasnije odluke koje će sud pred kojim je pokrenut postupak donijeti, osobito, kada je riječ o vlastitoj nadležnosti i meritumu predmeta.

Sud zatim utvrđuje da izdavanje obveznica nužno ne pretpostavlja izvršavanje ovlasti koje odstupaju od pravila koja se primjenjuju na odnose među pojedincima. Usto, iz spisa ne proizlazi na očiti način da je Grčka država jednostrano utvrdila financijske uvjete predmetnih vrijednosnih papira a ne na temelju uvjeta na tržištu kojima se uređuje zamjena i isplativost tih financijskih instrumenata.

Točno je da grčki zakon o kojemu je riječ ulazi u okvir upravljanja javnim financijama i posebice, restrukturiranja javnoga duga kako bi se riješila teška situacija financijske krize te je, nadalje, s tim ciljem Grčka uvela mogućnost zamjene vrijednosnih papira u predmetnim ugovorima.

Sud ipak ističe da, s jedne strane, činjenica da je ta mogućnost uvedena zakonom nije sama po sebi odlučujuća kako bi se zaključilo da je država izvršila svoje državne ovlasti. S druge strane, nije očito da je donošenje grčkog zakona o kojem je riječ, izravno i trenutačno dovelo do izmjena financijskih uvjeta u predmetnim vrijednosnim papirima i da je to stoga uzrokovalo štetu koju navode pojedinci. Naime, do tih je izmjena trebalo doći nakon odluke većine nositelja obveznica na temelju klauzule o izmjeni koja je tim zakonom uvrštena u ugovore o izdavanju, što također potvrđuje namjeru Grčke države da upravljanje zajmovima zadrži u zakonskom okviru građanske naravi.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708